

Astma- och Allergiförbundets medlemsenkät om tillgänglighet 2016

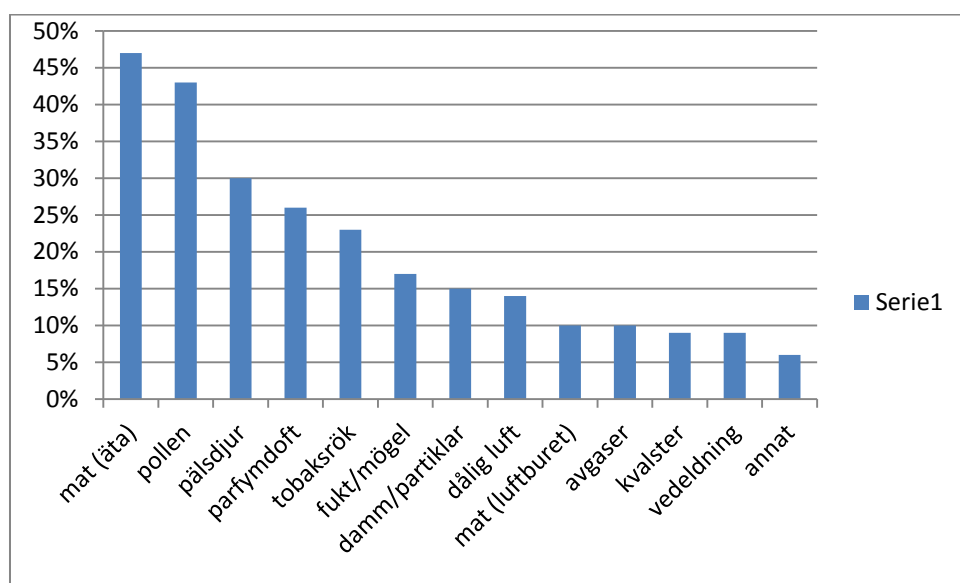
Bakgrund och syfte

Syftet med medlemsenkäten om tillgänglighet är att ta reda på vad som utgör de största hindren för förbundets medlemmar med allergi och annan överkänslighet. Resultatet kommer användas i förbundets påverkans- och opinionsbildningsarbete för att uppmärksamma tillgänglighetsfrågor. Några exempel är i kontakt med media, beslutsfattare och myndigheter som Diskrimineringsombudsmannen (DO) och som underlag vid prioriteringar.

Resultat

Enkäten har skickats via e-post till 4000 slumpvis utvalda medlemmar ur Astma- och Allergiförbundets medlemsregister och lagts ut på Facebook-gruppen Astma- och Allergiföräldrar så de som ville kunde svara. Totalt har 1080 personer (27 %) svarat på enkäten som skickats ut via epost under mars-april 2016 (varav 988 har svarat på alla frågor). I sammanställningen för frågorna 1 och 2) har vi summerat resultat från de faktorer och miljöer som de svarande angett att de besvärats **mest och näst mest av**.

1) Vilka allergiframkallande eller irriterande faktorer besvärar du eller ditt barn av?

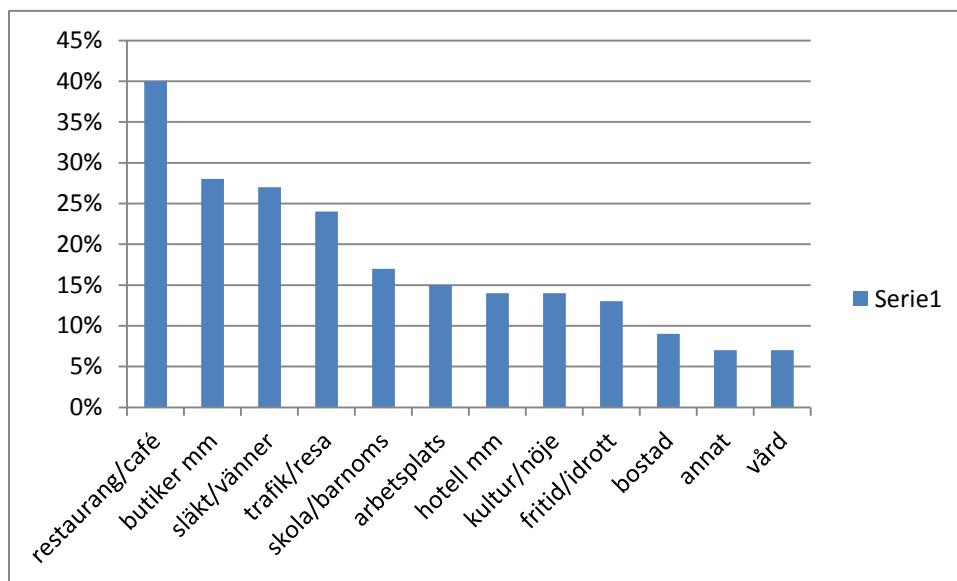

Andel som besvärar av olika allergiframkallande/irriterande faktorer:

när man äter mat (47 %)	damm/partiklar (15 %)	annat (6%)
allergi mot pollen (43 %)	dålig luft (14 %)	
allergi mot pälsdjur (30 %)	mat, luftburet (10%)	
parfymdofter (26 %)	avgaser (10 %)	
tobaksrök (23 %)	kvalster (9%)	
fukt/mögel (17 %),	vedledning (9%)	

Föräldrar till 364 barn (328 slutförda enkätsvar) har svarat att 68 % av barnen får reaktioner av att äta mat, 45% av pollen, 34% av pälsdjur och 12% luftburna reaktioner p g a mat.

2) I vilka miljöer upplever du eller ditt barn besvär/symtom av allergi eller överkänslighet?

Andel som besväras i olika miljöer:

restauranger/caféer (40 %)

butiker, köpcentrum och samhällsservice (28 %)

släkt och vänner (27 %)

flyg/spårbunden trafik och buss (24 %)

skola och barnomsorg (17 %)

arbetsplats (15 %)

hotell mm (14 %)

kultur och nöje (14 %)

fritid och idrott (13 %)

bostad (9 %)

annat (7 %)

vård (7 %)

På frågan "Upplever du att du eller ditt barn stängs ute eller får svårt att vistas i/besöka de miljöer du angett på grund av dina eller ditt barns besvär?" **svarade 64 % ja** och 36 % nej. De tre samhällsmiljöer där de svarande mest upplever sig vara utestängda från är restaurang /café, i butiker/köpcentrum/samhällsservice och vid resa/trafik.

På frågan "Hur ofta upplever du eller ditt barn att du/ni måste avstå från att vistas i/besöka de miljöer du angett på grund av dina eller ditt barns besvär?" **svarade 31 % dagligen, 25 % en gång i veckan, 28 % en gång i månaden** och 16 % mer sällan.

På frågan "Upplever du att du eller ditt barn blivit diskriminerad (särbehandlad) på grund av bristande tillgänglighet i samhället?" **svarade 54 % ja** och 46 % nej.

På frågan "Upplever du att du eller ditt barns livskvalitet påverkats av bristande tillgänglighet/förhindrad delaktighet i de miljöer du angett?" **svarade 69 % ja** och 31 % nej. 76 % av de föräldrar som svarat för sina barn har uppgett att deras barns livskvalitet påverkats negativt av bristande tillgänglighet.

Slutsatser

Faktorer som ger mest reaktioner

Flest personer svarar att de besväras mest eller näst mest av matallergi - när man äter mat (närmare 5 av 10) och därefter kommer allergi mot pollen (drygt 4 av 10), följt av allergi mot pälsdjur som en tredjedel upplever besvär av. Ungefär en fjärdedel upplever besvär av parfymdofter och tobaksrök. 1-2 av 10 uppger besvär av fukt/mögel, damm/partiklar, dålig luft eller avgaser. Färre än 1 av 10 uppger besvär av kvalster, vedeldning eller annat.

Miljöer där mest hinder upplevs

Den miljö där de svarande uppger mest eller näst mest besvär på restauranger/caféer där 4 av 10 uppger svårigheter att kunna äta maten. Därefter kommer butiker, köpcentrum och samhällsservice följt av hos släkt och vänner där knappt en tredjedel uppger besvär. När det gäller flyg/spårbunden trafik och buss besväras ungefär en fjärdedel. I skola och barnomsorg på arbetsplatser, hotell mm, kultur och nöje, fritid och idrott svarar mellan 1-2 av 10 att de får besvär. I bostäder, vård och andra miljöer är det mindre än 1 av 10 som uppger besvär.

Vilka hinder finns i olika miljöer?

På **restaurang och café** uppger svarande att det mest är svårigheten att inte kunna äta maten som utgör problem, följt av pollen, pälsdjur, tobaksrök och parfymdofter.

I **butiker, köpcentrum och samhällsservice** är det mest parfymdofter som ger besvär följt av tobaksrök, reaktion mot pollen, svårighet att äta mat och pälsdjur.

Hos släkt och vänner uppger de svarande att de besväras mest av svårigheten att inte kunna äta maten följt av reaktion mot pälsdjur, pollen, parfymdoft och tobaksrök.

I **skola och förskola** uppger de svarande att de besväras mest av svårigheten att inte kunna äta maten följt av reaktion mot pollen, pälsdjur, damm och partiklar och dålig luft.

I **kollektivtrafik och på resa** uppger flest att de besväras av parfymdofter följt av tobaksrök, svårighet att inte kunna äta maten, reaktion mot pollen och pälsdjur.

Upplevelse av utestängning och diskriminering på grund av bristande tillgänglighet

En majoritet av de svarande (64 %) uppger att de stängs ute i de tre miljöer där man upplever mest problem på grund av allergi eller annan överkänslighet. Drygt hälften (56 %) anger att de måste avstå från att besöka/vistas i de miljöer som angetts på grund av allergibesvär dagligen eller en gång i veckan. Ungefär hälften (54 %) av de svarande upplever att de blivit diskriminerade/särbehandlade på grund av bristande tillgänglighet i samhället och nästan 7 av 10 (69 %) uppger att bristande tillgänglighet/delaktighet påverkat deras livskvalitet negativt.

Sammanställt 160519

av Marie-Louise Luther

ombudsman inomhusmiljö, Astma- och Allergiförbundet

e-post: marie-louise.luther@astmaoallergiforbundet.se, tel. 08-506 28 211